

Jakub Kraciuk¹

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie

**Profesor Jan Górecki – wspomnienie o Mentorze, Uczonym,
Dyplomacie i Wychowawcy**

**Professor Jan Górecki – a Memory of a Mentor, Scholar,
Diplomat and Educator**

**Prof. dr hab. Jan Górecki, dr h.c.
18.08.1934 – 6.07.2025**

¹ dr hab., prof. SGGW, Katedra Ekonomii Międzynarodowej i Agrobiznesu SGGW w Warszawie,
e-mail: jakub_kraciuk@sggw.edu.pl; <https://orcid.org/0000-0001-8046-147X>

Synopsis. Profesor Jan Górecki był wybitnym uczonym, rektorem Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie i ambasadorem RP w Danii, którego działalność stanowiła wzór harmonijnego połączenia nauki, służby publicznej i mentoringu. Jako rektor dokonał kluczowych strategicznych decyzji dla rozwoju materialnego uczelni. Jego dorobek naukowy koncentrował się wokół czynnika ludzkiego w rolnictwie, oświaty rolniczej oraz międzynarodowych badań porównawczych, w których stworzył własną szkołę naukową. Działal również jako ekspert międzynarodowy i doradca władz państwowych. Najgłębiej zapisał się jednak jako mentor – wychowawca wielu pokoleń studentów, który inspirował do samodzielności i rzetelności. Jego dziedzictwo to trwałe wzór przywództwa opartego na mądrości, autorytecie i zaangażowaniu w rozwój innych.

Abstract. Professor Jan Górecki was an outstanding scholar, rector of the Warsaw University of Life Sciences (SGGW), and ambassador of the Republic of Poland to Denmark, whose work exemplified a harmonious combination of science, public service, and mentoring. As rector, he made key strategic decisions for the university's material development. His scholarly work focused on the human factor in agriculture, agricultural education, and international comparative studies, establishing his own scientific school. He also served as a global expert and advisor to state authorities. However, he is most profoundly remembered as a mentor—an educator of many generations of students, who inspired them toward independence and integrity. His legacy is an enduring model of leadership, grounded in wisdom, authority, and a commitment to the development of others.

Wspomnienie o Mentorze – uczonym, dyplomacie i wychowawcy

Wspominając postać Profesora Jana Góreckiego, sięgamy do wzoru człowieka, który swoim życiem udowodnił, że ogromne osiągnięcia zawodowe mogą iść w parze z głęboką, osobistą troską o drugiego człowieka. Jego sylwetka naukowca, organizatora życia akademickiego, dyplomaty i – przede wszystkim – mentora, pozostaje źródłem inspiracji dla kolejnych pokoleń. Był człowiekiem, który potrafił łączyć świat nauki z praktyką rolniczą, a lokalne problemy polskiej wsi z globalną perspektywą organizacji międzynarodowych.

Droga od rawskiej wsi do świata nauki i dyplomacji

Profesor Jan Górecki urodził się 18 sierpnia 1934 roku w chłopskiej rodzinie na ziemi rawskiej. Wychowanie w tradycji pracy i odpowiedzialności, wyniesione z domu rodzinnego, ukształtowało jego charakter i późniejszą drogę życiową. Jego ojciec, Piotr, był światłym rolnikiem i społecznikiem, którego postawa mimo prześladowań w latach 50. pozostawała dla syna wzorem zaangażowania obywatelskiego. Edukację średnią odbył w Gimnazjum i Liceum im. Mikołaja Kopernika w Łodzi, by w 1956 roku ukończyć studia w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Z tą uczelnią związał się na stałe, rozpoczynając pracę jeszcze jako student w Katedrze Ekonomiki i Organizacji Gospodarskich Rolniczych.

Na swojej macierzystej uczelni przeszedł wszystkie szczeble kariery akademickiej: od asystenta, przez kierownika Katedry Rolnictwa Światowego (później Katedry Ekonomiki Rolnictwa i Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych), Prorektora ds. Rozwoju i Współpracy z Zagranicą (1984-1987), aż po funkcję Rektora SGGW, którą pełnił przez dwie kadencje (1990-1996). Stopień doktora uzyskał w 1963 roku, habilitację w 1969, tytuł profesora nadzwyczajnego w 1983, a profesora zwyczajnego w 1990 roku. W 2004 roku Senat SGGW uhonorował go tytułem doktora honoris causa.

Zdjęcie 1. Prof. dr hab. Jan Górecki – rektor SGGW

Jego rektorstwo to okres kluczowych, dalekowzrocznych decyzji. To dzięki Jego determinacji i wizji SGGW stała się formalnym i prawnym właścicielem gruntów w Ursynowie, Wilanowie, Natolinie i Wolicy. Uwłaszczenie tych terenów i ich późniejsza sprzedaż zapewniły uczelni fundusze inwestycyjne, które umożliwiły dynamiczny rozwój infrastruktury i stworzyły materialne podstawy jej dzisiejszej działalności w latach 1995-2005. Profesor przywiązywał ogromną wagę do wieloletniej wizji rozwoju Uczelni,

koncentrując jej infrastrukturę na Ursynowie, reformując programy nauczania i tworząc nowe, międzywydziałowe kierunki studiów.

Działalność naukowa

Dorobek naukowy Profesora jest imponujący – obejmuje ponad 250 publikacji, w tym książki, podręczniki i skrypty. Jednak to nie liczba, lecz waga podejmowanych tematów decyduje o randze tego dorobku. Od początku swojej działalności badawczej koncentrował się na problematyce czynnika ludzkiego w rolnictwie, dostrzegając jego kluczowe znaczenie dla rozwoju gospodarstw rodzinnych i całej gospodarki żywnościowej. Jego praca habilitacyjna „Kierownictwo w gospodarstwie indywidualnym” (1968) była pionierska. Przez ponad dekadę aktywnie uczestniczył w pracach Sekcji Agronomii Społecznej Komitetu Ekonomiki Rolnictwa PAN, blisko współpracując z prof. Juliuszem Poniatowskim, inicjując i koordynując badania nad społecznym wymiarem rolnictwa.

Zdjęcie 2. Konferencja naukowa „Aktualne tendencje w międzynarodowych stosunkach gospodarczych w rolnictwie i gospodarce żywnościowej” z okazji jubileuszu prof. Jana Góreckiego (Warszawa 26-27 listopada 2004 r.)

Równoległym nurtem Jego zainteresowań była oświata rolnicza. Jego praca doktorska „Analiza organizacji oraz metod upowszechniania wiedzy rolniczej w Polsce” oraz „Raport o stanie oświaty” przygotowany w ramach prac sekcji, zawierały wnioski, które niestety

często ignorowane, pozostają nadal aktualne w kontekście błędów popełnianych w doradztwie rolniczym.

Trzecim, niezwykle istotnym obszarem Jego aktywności były międzynarodowe badania porównawcze. Profesor położył fundamenty pod rozwój tej nowej wówczas w Polsce dziedziny wiedzy. To pod Jego kierunkiem w Katedrze Rolnictwa Światowego powstał pierwszy w Polsce skrypt *Gospodarka rolno-żywnościowa świata*. Stworzył prawdziwą szkołę naukową, wypracowując specyficzne metodologie badawcze. Przez pięć lat koordynował resortowy temat „Tendencje rozwojowe rolnictwa na świecie i ich związek z gospodarką rolno-żywnościową Polski”, angażując około 150 badaczy z kilkunastu placówek naukowych.

Ambasador wiedzy i Polski na świecie

Doświadczenie Profesora Góreckiego wykraczało daleko poza mury akademii. W latach 1974–1979 pracował w Sekretariacie Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO) w Rzymie, w Departamencie Polityki Społeczno-Ekonomicznej, a przez kolejną dekadę był konsultantem i kierownikiem projektów FAO realizowanych w różnych krajach. Opracowywał programy mające na celu włączenie problematyki czynnika ludzkiego do działalności szkół i uczelni rolniczych na świecie. Dzięki tej pracy poznał programy i działalność ponad 50 uniwersytetów na różnych kontynentach.

Zdjęcie 3. Wizyta Jej Królewskiej Mości Małgorzaty II Królowej Danii w SGGW - 6 lipca 1993 r.

Jego międzynarodowy autorytet zaowocował członkostwem w prestiżowych gremiach, w tym powołaniem na członka zagranicznego Królewskiej Szwedzkiej Akademii Nauk Rolniczych i Leśnych (1988) oraz członkiem kolegium redakcyjnego "Agricultural Economics" – organu International Association of Agricultural Economists (IAAE) w latach 1985-1990.

W latach 1997-2001, w kluczowym dla Polski okresie przygotowań do akcesji do NATO i Unii Europejskiej, Profesor Górecki pełnił zaszczytną funkcję Ambasadora Rzeczypospolitej Polskiej w Królestwie Danii. Jego kompetencje, doświadczenie i kultura osobista, wypracowane podczas lat pracy w środowisku międzynarodowym, idealnie odpowiadały wymaganiom tej delikatnej i ważnej misji dyplomatycznej.

Nauczyciel i mentor

Mimo licznych obowiązków na arenie krajowej i międzynarodowej, rola nauczyciela i wychowawcy była dla Profesora nadrzędna. Wypromował 7 doktorów i ponad stu magistrantów, tworząc specjalizację magisterską z zakresu Ekonomiki Rolnictwa Światowego. Wspomnienia Jego wychowanków są w tym względzie zbieżne i niezwykle wymowne.

Zdjęcie 4. Konferencja z okazji Jubileuszu Profesora Jana Góreckiego – 21 października 2014 r. Aula Kryształowa

Seminaria naukowe prowadzone przez Profesora w Katedrze Rolnictwa Światowego nie były zwykłymi zajęciami. Stawały się forami otwartej, krytycznej dyskusji, które integrowały studentów, doktorantów i pracowników nauki. „Profesor nigdy nie podnosił głosu, a mimo to Jego obecność wyczuwało się w sposób szczególny. Gdy zabierał głos, na sali natychmiast zapadała cisza” – wspomina jeden z doktorantów. Jego wypowiedzi były precyzyjne, przemyślane i głęboko inspirujące. Potrafił jednym zdaniem otworzyć nowe perspektywy, ukierunkować dyskusję, przypomnieć o rzetelności, nie tłamsząc przy tym twórczej swady młodych badaczy. Te spotkania gromadziły zarówno początkujących adeptów nauki, jak i uznane autorytety.

„Profesor umiał stworzyć atmosferę zaufania, w której czuliśmy, że nasz rozwój i nasze badania są dla Niego równie ważne jak wielkie sprawy, którymi zajmował się na forum uczelni czy w przestrzeni międzynarodowej” – podkreślają Jego uczniowie. Ta umiejętność łączenia wielkiej odpowiedzialności z indywidualną troską o młodych ludzi była jedną z Jego najcenniejszych cech. Był wymagający, ale zawsze życzliwy. Nie dawał gotowych odpowiedzi, lecz zachęcał do samodzielnych poszukiwań i brania odpowiedzialności za własne sądy. Uczył tym samym pokory wobec wiedzy i cierpliwości w dochodzeniu do prawdy.

Zaangażowanie publiczne i doradztwo najwyższych szczebli

Równoległe do działalności naukowej i dyplomatycznej, Profesor Górecki odgrywał znaczącą rolę w życiu publicznym Polski. W latach 1991–1996 był przewodniczącym Rady ds. Wsi i Rolnictwa przy Kancelarii Prezydenta RP Lecha Wałęsy, a później członkiem Rady przy Prezydencie RP Lechu Kaczyńskim (2009-2010). Zasiadał w Radzie Gospodarki Żywnościowej, kierując zespołami opracowującymi Program Osadnictwa Rolniczego i Program Oświaty i Nauki Rolniczej.

Jego głos był słyszalny także w gremiach związanych z Kościołem – był członkiem Kościelnego Komitetu Rolnego przy Sekretariacie Episkopatu Polski (1985-1995) oraz Rady Nadzorczej Kościelnej Fundacji Pomocy Zaopatrzenia Wsi w Wodę. Jego kompetencje były cenione w tak różnych instytucjach, jak Rada Nadzorcza Telewizji Polskiej, Polsko-Amerykańska Komisja Fulbrighta (której był także przewodniczącym) czy Fundacja na rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa (FDPA). Przez wiele lat był redaktorem i wieloletnim współpracownikiem kwartalnika *Wieś i Rolnictwo*, przyczyniając się do jego wysokiej pozycji w środowisku naukowym.

Życie w harmonii

Intensywną pracę zawodową Profesora wspierała Jego małżonka, Ulla Margareta Górecka, filolog i lektorka języka szwedzkiego na Uniwersytecie Warszawskim. Wnosząc do związku skandynawską kulturę i szacunek dla wiedzy, stworzyli wraz z Profesorem dom pełen ciepła, wzajemnego wsparcia i otwartości. Wychowali trójkę dzieci, doczekali się dziewięciorga wnucząt i dwojga prawnucząt. Rodzina była dla Niego ostoją, źródłem siły i równowagi, miejscem odpoczynku i radości.

Zdjęcie 5. Rodzina prof. Jana Góreckiego podczas Konferencji Naukowej pt.: „Aktualne zagadnienia w rozwoju międzynarodowych stosunków gospodarczych” zorganizowanej z okazji Jubileuszu 80-lecia Urodzin Profesor w dniu 21.10.2014 r. w Warszawie

Za swoją wieloaspektową działalność Profesor otrzymał wiele wysokich odznaczeń polskich i zagranicznych, w tym Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski, Krzyż Komandorski Królestwa Danii oraz Prymasowski Złoty Medal „Zasłużonemu dla Kościoła i Narodu”.

Autorytet i dziedzictwo

Profesor Jan Górecki pozostaje w pamięci wszystkich, którzy mieli zaszczyt Go znać, jako człowiek wielkiego formatu – uczony, rektor, dyplomata. Lecz nade wszystko zapamiętany został jako mentor i wychowawca. Jego życie i dorobek są świadectwem rzadkiej harmonii między nauką, służbą publiczną a troską o kolejne pokolenia. Jego spokój, kultura osobista i naturalny autorytet, który nie potrzebował podniesionego głosu, uczą, że prawdziwa siła lidera i nauczyciela płynie z mądrości, życzliwości i autentycznego zaangażowania w rozwój innych. Wspominając Go, czujemy nie tylko wdzięczność za wiedzę, mądrość i dobroć, których byliśmy świadkami, ale także głębokie zobowiązanie, by kontynuować dzieło, które rozpoczął. Jego postawa ucieleśniała ideę, że nauka to nie tylko publikacje, ale także służba – społeczeństwu, państwu i młodym ludziom powierzonym opiece mistrza.

Do cytowania / For citation:

Kraciuk J. (2025). Profesor Jan Górecki – wspomnienie o Mentorze, Uczonym, Dyplomacie i Wychowawcy. *Problemy Rolnictwa Światowego*, 25(3), 4-12

Kraciuk J. (2025). Professor Jan Górecki – a Memory of a Mentor, Scholar, Diplomat and Educator (in Polish). *Problems of World Agriculture*, 25(3), 4-12.